

باسم‌هه تعالی

نقش طلاب در کاهش آسیب‌های مجالس مذهبی بانوان

استاد راهنمای: اکرم جعفری

نویسنده‌ان: ریحانه اسدی، سارا خوانساری، لیلا فتحی، زهرا نظری

حوزه علمیه نجمیه (س) شهرستان ازنا

بانوان نیمی از جماعت جامعه را در برگرفته اند. گرایش به شرکت در برنامه های مذهبی در زنان بیش از مردان است. از آنجایی که در هیئت های مذهبی بانوان به سبب نوع عملکرد و نحوه برگزاری نظارت کمتری وجود دارد، آسیب هایی پنهان یا آشکار دامنگیر این مجالس شده است. رسالت اصلی حوزه های علمیه در تبلیغ و انتقال آموزه های دینی به مردم جامعه است. طلاب و مبلغان به عنوان یکی از متولیان این دست برنامه ها، نقش مهمی در کاهش آسیب های موجود در مجالس مذهبی بانوان دارند. حضور موثر و چشمگیر و نظارت بر روند اجرای برنامه ها از حیث ساختار و محتوا از جمله وظایف بانوان طلبه در این امر است. این تحقیق به شیوه اسنادی به توصیف و تحلیل داده های جمع آوری شده، پرداخته است.

کلیدواژه ها: مجالس مذهبی، هیئت های بانوان، آسیب های جلسات مذهبی.

مقدمه

از سوی دیگر نقش مربی بودن زن در محیط خانواده و مسئولیت او در بار تربیتی فرزندان، رسالت او را در فراغیری آموزه‌های تربیتی و انتقال به افراد خانواده بیشتر می‌کند. بدون شک امروزه یکی از راهکارهای حفظ بنیه مذهبی در سطح جامعه، احیاء مجالس و هیئت‌های مذهبی است. کارکردهای برجسته‌ای چون تقویت باورهای اعتقادی و خصوصیات ممتاز اخلاقی، عمل به احکام اسلامی و... در هیئت‌های مذهبی قابل برداشت است. با ورود به مجالس مذهبی به ویژه مجالس مذهبی بانوان و دقت در رفتار و عقاید مخاطبین این برنامه‌ها صدمه و آسیب‌هایی از این مجالس قابل رویت است.

جلسات مذهبی زنانه در مقایسه با جلسات مردانه هم از تنوع بیشتری برخوردار است و هم کارکردهای متنوع تری دارد که از انواع آن می‌توان به روضه خوانی، وعظ و خطابه، سفره‌های نذری، دعا و زیارت نامه خوانی، نقل احکام و حدیث، تفسیر قرآن و بزرگداشت مناسبت‌ها یاد کرد.

بخشی از ساختار این طرح، برگرفته از ساختار کتاب رسانه شیعه اثر آقا مظاہری است.

فهرست مطالب

7.....	1.1. کلیات.....
7.....	1.1.1. تبیین مسئله.....
7.....	2.1.1. اهمیت و ضرورت.....
8.....	3.1.1. پیشینه.....
8.....	4.1.1. ساختار.....
9.....	5.1.1. روش.....
9.....	6.1.1. سوالات تحقیق.....
9.....	سوالات فرعی.....
9.....	7.1.1. فرضیه های تحقیق.....
9.....	8.1.1. اهداف تحقیق.....
10.....	2.1. مفهوم شناسی.....
10.....	1.2.1. آسیب شناسی :.....
10.....	2.2.1. هیئت مذهبی.....
11.....	1.2. سیر تاریخی هیئات مذهبی.....
13.....	2.2. شاخص های هیئت مذهبی.....
13.....	1.2.2. کار کرد (function).....
14.....	2.2.2. سازمان (organization).....
14.....	3.2.2. مخاطب.....
15.....	4.2.2. الگوییدن داری.....
17.....	5.2.2. متولیان.....
17.....	6.2.2. محتوا و ادبیات.....
18.....	3.2. مجالسمذ هبیبانو اون.....
20.....	1.2. تقویت باورهای دینی.....
23.....	2.2. تقویت عمل و رفتار دینی.....
24.....	3.2. تثبیت نظام اخلاقی.....
26.....	4.2. تقویت همبستگی اجتماعی.....
27.....	5.2. نقش آفرینی سیاسی.....
32.....	1.3. محتوا.....
32.....	1.1.3. ناخواهی بار و حنفیت حسینی.....
33.....	2.1.3. تحریف.....
35.....	3.1.3. غلو.....

36.....	4.1.3 . خرافه
37.....	2.3 . متولیان
37.....	1.2.3 . ذاکر / واعظ
40.....	3 . 3 . مخاطبان
42.....	4 . 1 . محتوا
42.....	1.1.4 . جلوگیریا ز تحریفو انحراف
43.....	2.1.4 . پرد اختنبه هردو بعد اندیشه و عاطفه
45.....	2.4 . سازماند هی
45.....	3.4 . مخاطبان
46.....	4.4 . متولیان
46.....	1.4.4 . وظایف جامعه روحانیت
48.....	2.4.4 . نظام رتبه عالی تتمجال سمه ذه بیانو ان
52.....	3.4.4 . سازماند هی کرد نجریان مدارحی
56.....	4.4.4 . وظایف مداحان و ذاکران

فصل اول

منابع

قرآن کریم

1. ابن طاوس، علی بن موسی. اللھوف علی قتلی الطفوف، ترجمه احمد فهری زنجانی، تهران: جهان، 1348.

2. بابایی، رضا، آسیب شناسی مجالس عزاداری، فصلنامه پیام، هشتاد و ششم، ص 38-19.
3. پترسون و همکاران. عقل و اعتقاد دینی. ترجمه احمد نراقی و ابراهیم سلطانی. تهران: طرح نو.
4. جوادی آملی، عبدالله. شریعت در آئینه معرفت. قم: اسراء.
5. حسین زاده، محمد. معرفت شناسی، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، 1387.
6. خاتمی، احمد، چکامه هایی در شیوه های عزاداری، تهران: سوره مهر، 1385، چاپ هفتم.
7. خیمه - آبان 1387 - شماره 46 - برای مقابله با شیوع خرافات در هیأت های زنانه؛ باید حوزه علمیه خواهران را تقویت کرد/گفت و گو با سهیلا قربانی، مدرس حوزه و دانشگاه
8. دستوری مژگان ، بررسی دگرگونی هیئت‌های مذهبی زنانه، مطالعات اجتماعی روانشناختی زنان، سال هشتم، 1389، شماره 1، ص 77.
9. زاهد غفاری و دیگران، دانش سیاسی، ص 70 شماره پیاپی 16، پاییز و زمستان 91.
10. شبستان اندیشه (کتاب تبلیغ دین) سال چهارم شماره 29 دی ماه 89 ویژه نامه ماه محرم الحرام 1432 هـ .
11. طباطبایی، محمدحسین. المیزان فی تفسیر القرآن. قم: دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، 1417.

12. کوشان، محمد علی. عاشورا عزاداری تحریفات، (مقالات و مصاحبه ها). تدوین: مجمع مدرسین و محققین حوزه علمیه قم، تصحیح، قم: صحیفه خرد، 1388، چاپ سوم.
13. عسکری، مرتضی، محمد جواد کرمی. عقاید اسلام در قرآن. تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر، 1386 ش.
14. عمید زنجانی، عباسعلی. بایسته های فقه سیاسی. تهران: مجد، 1391.
15. فرمهینی، فراهانی، محسن. فرهنگ توصیفی علوم تربیتی. تهران: ایرار دانش، 1378.
16. فقیهی و دیگران. بررسی الگوی دینداری از منظر قرآن و سنت، فصلنامه اندیشه دینی دانشگاه شیراز، پیاپی 19، 1385.
17. قبادی، علیرضا، اصلاح ساختاری و غنی سازی محتوایی مراسم دینی (با تاکید بر توانمند سازی هیئت های دینی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، پائیز 1395، چاپ اول).
18. کلینی، محمد بن یعقوب. کافی. قم: دارالحدیث، 1429.
19. گیدنز، آنتونی. جامعه شناسی. ترجمه حسن چاویان. تهران: نشرنی، 1394.
20. ماهنامه خیمه سال دهم شماره 79 و 80 شهریور و مهر 90 صاحب امتیاز محمدرضا زائری
21. خامنه‌ای، سید علی. مجالس حسینی (جستارهایی در موضوع مجالس حسینی (ع) در کلام مقام معظم رهبری مدظله العالی. تدوین موسسه فرهنگی حدیث لوح و قلم، مجد اسلام، زمستان 1394، چاپ اول.

22. مجلسی، محمدباقر. بحار الانوار. 1403. بیروت: دار إحياء التراث العربي
23. مجله خیمه، آبان 1387، شماره 46 ، گزارش تحلیلی خیمه از علل شیوع خرافات در هیات‌های بانوان و نحوه مقابله با آنها / اگر پول بدی آقا بیشتر نظر می‌کنه. پایگاه اطلاع رسانی حوزه.
24. محمدیان، محمود و حسینی، جواد. تئوریهای مدیریت. تهران: جهش، 1392.
25. مصباح، محمد تقی، آموزش عقاید، شرکت چاپ و نشر بین الملل، بهار 1391، چاپ 59 .
26. مصطفوی، حسن. التحقیق فی کلمات القرآن الکریم. بیروت- لندن- قاهره: دار الكتب العلمية- مرکز نشر آثار علامه، 1430 ق.
27. مظاہری، محسن حسام. رسانه شیعه. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، 1387.
28. موسوی، روح الله. صحیفه امام (نور). تهران: مرکز تنظیم و نشر آثار امام خمینی، 1382.
29. مهدی زاده، حسین . مراقبه های عاشورایی (گفتارهای عاشورای از منیرالدین حسینی الهاشمی و سید محمد مهدی میرباقری)، قم: فجر ولایت، 1390 ، چاپ هشتم.
30. میرزاًی، سکینه، خرافه گرایی و خرافه زدایی، قم: مرکز نشر هاجر، بهار 96 ، چاپ اول .
31. همیلتون، ملکم، جامعه شناسی دین، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: موسسه فرهنگی انتشاراتی تبیان، 1377.
32. یاوری، محمدجواد "تعلیم و تربیت در سیره اهل بیت علیهم السلام". معرفت شماره 130، مهرماه 1387.

منابع اینترنتی

33. [http://tebyan-tabriz.ir/.../?
گشتی در مراسم روضه‌های زنانه](http://tebyan-tabriz.ir/.../?گشتی در مراسم روضه‌های زنانه)

34. <http://irbartar.ir>

35. mehrkhane.ir